

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Moravskoslezský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Tichá, okres Nový Jičín

742 74 Tichá 282

Identifikátor školy: 600 138 089

Termín konání orientační inspekce: 24. – 25. říjen 2001

Čj.	144 198/01-05135
Signatura	on4bv107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola v Tiché poskytuje ve školním roce 2001/2002 vzdělání 77 dětem mladšího školního věku. Žáci jsou rozděleni v pěti třídách samostatných ročníků prvního stupně. Spádovou školou, ve které pokračují v plnění povinné školní docházky, je ZŠ Frenštát pod Radhoštěm, Tyršova 913. Právní formou je sledovaná škola zálohovou organizací bez právní subjektivity a její součástí je školní družina. Stravování žáků je zajištěno přípravou svačinek a dovážením obědů z mateřské školy, prostory jídelny jsou vyhovující.

V budově školy jsou kmenové učebny a odpovídající sociální zázemí, nově zřízena odborná učebna výpočetní techniky je vybavena sedmi počítači. Svou velikostí výrazně nadstandardní tělocvična slouží v odpoledních hodinách sportovcům místní tělovýchovné jednoty Sokol i veřejnosti. K dispozici jsou rovněž venkovní prostory s asfaltovým hřištěm a průlezkami, přilehlý domek s učebnou pracovních činností a malý pozemek pro experimentální nácvik pěstitelských prací.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Hospitace se uskutečnily u všech přítomných učitelek a sledováno bylo jejich přímé výchovně vzdělávací působení v naukových předmětech (matematice, českém jazyce, prvouce, přírodovědě). Týdenní hodinová dotace pro jednotlivé předměty odpovídá schválenému učebnímu plánu realizovaného vzdělávacího programu Základní škola. Obsahová náplň a členění učiva do jednotlivých ročníků jsou v souladu s osnovami, návaznost učiva zajišťují tematické plány (forma zpracování má běžnou úroveň) a vzájemné konzultace vyučujících. Učivo v hospitovaných hodinách odpovídalo osnovám, výukové cíle byly přiměřené možnostem žáků. Bezprostřední příprava vyučujících se zaměřovala na organizační zvládnutí hodiny a dostatečné množství typových úloh k procvičování učiva. Rezervy se prokázaly v promyšlenosti přípravy směrem k činnostem žáků.

Z šesti vyučujících, jejichž hodiny byly hospitovány, čtyři splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti pro výuku na prvním stupni základní školy. Jedna z nich je začínající. Krátkodobá praxe a scházející odborná způsobilost se projevovaly nedostatky v řízení výuky a ve vhodnosti výběru vzdělávacích postupů.

Škola má k dispozici čtyři učebny přímo v budově a jednu elokovanou v prostorách mateřské školy (Tichá 278). Kmenové třídy jsou prostorné, umožňují žákům volný i organizovaný pohyb, relaxační činnosti a vyhovují základním psychohygienickým požadavkům. Jsou zařízeny jednoduše novým žakovským nábytkem a staršími úložnými skřínkami. Pracovní prostředí je estetické a podnětné. Výzdoba je provedena převážně metodickými pomůckami, což podporuje informativní výchovu. Výuka je zabezpečena vyhovujícími učebnicemi a pracovními sešity řady nakladatelství Alter. Také další materiální vybavenost (nástěnné přehledy učiva, obrazový materiál, názorné pomůcky) je velmi dobrá. Přesto se v procesu učení častěji vyskytovala práce žáků s pomůckami zhotovenými svépomocí. Vybavení didaktickou technikou, která je účelně rozmístěna v jednotlivých třídách (zpětný projektor, audiotechnika, osobní počítač), je dostatečné. V průběhu hospitací však nebyla práce s ní častá a užití magnetofonu a zpětného projektoru bylo sledováno v jediné hodině. Vzhledem ke skutečnosti, že osobní počítače škola vlastní krátkou dobu, není dosud na jejich širší využitelnost (k přípravě na vyučování i ve vlastním vyučovacím procesu) personálně ani programově připravena.

Všechny navštívené hodiny byly učitelkami zodpovědně připraveny a měly klasickou stavbu.

Za opakující se nedostatky ve struktuře nutno považovat příliš dlouhé úseky mechanických úkonů, provázené ztrátou pozornosti i zájmu žáků o učivo. Ne vždy jednoznačně a srozumitelně působily organizační pokyny v prvním ročníku. Ve většině sledovaných hodin převažoval frontální způsob výuky s dominantní úlohou učitele, další formy a metody práce byly zařazovány spíše jen okrajově a někdy i samoúčelně. Celkově se projevovala orientace na přejímání hotových poznatků, méně na rozvíjení aktivních poznávacích procesů. Vyučující zohledňovaly především možnosti a individuální tempo slabších žáků, rychlejší žáci nebyli dále zaměstnáváni. Podíl samostatné práce pro utvrzování a ověřování znalostí probíraného učiva byl dostatečný, jeho efektivitu zpravidla snižovalo řešení téhož úkolu jedním žákem u tabule. Učitelky vedly žáky ke zdůvodňování použitého tvaru či zvoleného postupu a k aplikaci nově získaných poznatků do konkrétních životních situací. Ve většině sledovaných hodin projevovali žáci přiměřenou aktivitu a s vyučujícími dobře spolupracovali.

Na začátku každé hodiny zařazovaly vyučující běžné formy vstupní motivace (opakování učiva, píseň, seznámení s náplní hodiny), v jejich průběhu byla již motivace spíše méně výrazná. K názornosti výuky přispívaly vhodné metodické pomůcky, mezipředmětové vztahy byly jasně rozpoznatelné ve všech sledovaných vyučovacích jednotkách. Zadávané úkoly byly přiměřené, ne vždy následovalo hodnocení s možností zpětné vazby. Individuální pomoc žákům poskytovali výhradně vyučující, žáci nejsou dostatečně vedeni k možnostem vzájemné spolupráce a vyhledávání potřebných informací z jiných zdrojů. Závěrečné hodnocení práce žákovského kolektivu se realizovalo s ohledem na cíl hodiny, méně již na aktivitu jednotlivců. Písemnosti žáků jsou učiteli pravidelně kontrolovány a mají většinou velmi dobrou úroveň.

Ve všech třídách bylo jasně patrné, že existují pravidla vzájemné komunikace a interakce a že obě strany je respektují. Výuka měla klidný, pracovní charakter. Ve většině případů byla zjevná tendence dát žákům především základní sumu vědomostí a dovedností. Komunikace mezi žáky a učitelkami je na standardní úrovni, její kvalitativní rozvoj znesnadňuje malá pestrost užívaných metod výuky. Vyjadřovací dovednosti žáků byly rozvíjeny při aplikaci mezipředmětových vztahů a zdůvodňování použitých pojmů a tvarů. Žáci měli jednoznačně kladný vztah k výuce i k samotným vyučujícím, neprojevil se žádné případy nežádoucího chování. Verbální i neverbální komunikace učitelů je na dobré úrovni.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Plánování a příprava výuky spolu s materiálními, personálními a psychohygienickými podmínkami jsou hodnoceny jako velmi dobré. Rozsah a účelnost komunikace a interakce mezi činiteli výchovně vzdělávacího procesu jsou rovněž velmi dobré. Efektivita volené organizace, užívaných metod a forem práce, včetně motivace a hodnocení žáků jsou hodnoceny jako průměrné.

V souhrnu jsou průběh a výsledky vzdělávání hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Ředitelka školy byla jmenována do funkce po úspěšném konkurzu od 1. července 2000. V plánu rozvoje školy navázala na pozitivní trendy předcházejícího vedení a využila svých řídicích zkušeností. Druhým rokem se škola prioritně zaměřuje na zkvalitnění materiální a technické vybavenosti (doplnění výpočetní technikou včetně výukových programů) a její promítnutí do výchovně vzdělávací a zájmové oblasti. Sledovaná je rovněž kvalita péče o žáky

se specifickou poruchou učení (dále SPU) a změny v životě školy vlivem realizace projektu „Zdravá škola,„. Plán práce na školní rok 2001/2002 vychází z rozboru podmínek školy (personální obsazení, materiálně technické zázemí a úroveň výchovně vzdělávací činnosti). Je strukturovaný, přehledný a konkrétními úkoly a záměry pokrývá všechny rozhodující oblasti práce. Na celoroční plán navazují měsíční plány. Jsou časově a obsahově konkretizovány včetně přidělení osobní zodpovědnosti. Součástí systému jsou celoroční plány školní družiny, výchovného poradenství se zaměřením na obecně aktuální jevy (vztahy mezi žáky, výchova k toleranci, odborná práce se zdravotně postiženými žáky a prevence asociálního chování). Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) koresponduje s přijatými záměry a soustřeďuje se na výuku cizích jazyků, odbornou práci se zdravotně postiženými žáky, výchovu ke zdravému životnímu stylu, inovaci ve výuce a využití informačních technologií. Plán metodického sdružení zahrnuje spolupráci se spádovou i mateřskou školou, přenos informací a poznatků z kurzů dalšího vzdělávání a sledování spolu s ovlivňováním vlastní vzdělávací a výchovné činnosti. Z dokumentace je patrná otevřenost systému při projednávání a připomínkování ostatními pracovníky. Ve všech ročnících realizuje škola výchovně vzdělávací program Základní škola č.j.16 847/96-2. Učební plán je dodržen, ve čtvrtém a pátém ročníku dochází v jednotlivých pololetích ke změně počtu hodin v předmětech výtvarná výchova, praktické činnosti, přírodověda a vlastivěda. Změny jsou prováděny v rámci disponibilních hodin a celková týdenní dotace v jednotlivých ročnících je dodržena. Učební plán doplňuje jediný nepovinný předmět – náboženství. Žáci mohou rozvíjet své zájmy v následujících kroužcích: sportovním, pěveckém, estetickovýchovném, turistickém, národopisném a zdravotnickém v celkovém rozsahu sedmi hodin týdně. Škola eviduje ke dni inspekce sedm integrovaných zdravotně postižených žáků se SPU. Jejich dokumentace je řádně vedena. Nápravná péče je jim poskytována kvalifikovanou učitelkou v celkovém rozsahu tří hodin týdně. V individuálních vzdělávacích plánech pro jednotlivé předměty (převážně jazykové) nejsou vždy promítnuty konkrétní úkoly zohledňující specifické potřeby žáka směrem k učivu příslušného ročníku, užívaných metod a pomůcek.

Organizování

Organizace řízení školy je jasně stanovena, kompetence a náplně činností jsou písemně zpracovány. Ředitelka svolává pětkrát ročně pedagogickou radu, písemné záznamy jsou vedeny, mají vypovídací hodnotu a zabývají se průběhem a výsledky procesu učení. Mimo to projednává další provozně organizační a pedagogické záležitosti na pravidelných poradách, případně na jednání společného metodického sdružení. Povinná dokumentace je vedena na předepsaných nosičích bez obsahových a formálních nedostatků. Pedagogičtí pracovníci mají potřebné údaje zveřejněny ve sborovně, žáci získávají informace přímo od třídních učitelů, aktuální zprávy mají i na informačních tabulích v areálu školy. Osobní a citlivé údaje žáků a pracovníků jsou chráněny před případným zneužitím v ředitelně. Zákonným zástupcům žáků předává škola informace v žákovských knížkách, na třídních schůzkách (realizovány jsou v klasické i konzultační podobě), v obecních vývěsných skříňkách, prostřednictvím Tichavského zpravodaje i nově školním časopisem „Bodlinka“. Řád školy, aktualizovaný ke dni 28. srpna 2001, odpovídá svým obsahem požadavkům vyhlášky o základní škole a vytváří funkční rámec jejího režimu. Rozvrh hodin druhého ročníku (umístěného v areálu MŠ) je poznamenán nutností přecházení mezi jednotlivými budovami (výuka tělesné a hudební výchovy). Z tohoto důvodu jeho stavba plně neodpovídá psychohygienickým požadavkům (zařazení výchov téměř ve všech případech na poslední vyučovací hodinu). Spolupráce s rodičovskou veřejností nabrala novou dimenzi vznikem Unie rodičů a pravidelnými schůzkami s ředitelkou. Společně organizují mnoho kulturně společenských akcí (např. Den

děti, mikulášskou nadílku, maškarní ples). Škola se prezentuje v obci kulturními pásmy a akademii (např. ke Dni matek, Vánočním pásmem, vystoupením pro důchodce apod.), mnohé z nich ve společné režii s MŠ. Úspěšně pokračuje spolupráce s Ústavem sociální péče v Tiché. Své aktivity škola dlouhodobě zaznamenává v Kronice. Výroční zpráva o činnosti za školní rok 2000/2001 poskytuje dostatečné množství informací o podmínkách, průběhu a výsledcích učení. Vyhodnocení efektivity práce v jednotlivých oblastech je doplněno i zveřejněním základních cílů a úkolů pro následující školní rok. Třem žákům byl udělen odklad povinné školní docházky o jeden rok, potřebné podklady k vydání rozhodnutí byly ČŠI předloženy. Rozhodnutí ředitelky jsou konkrétní, věcná a včasná, otevřený způsob řízení umožňuje podchytit a realizovat náměty a připomínky pracovníků školy i dalších sociálních partnerů.

Vedení a motivování pracovníků

Systém operativního řízení je s ohledem k velikosti školy a počtu zaměstnanců funkční a účinný. Rozsah dalšího vzdělávání pokrývá potřeby školy i přípravu realizace prioritních záměrů. Pozitivem je i perspektivní odborná příprava učitelky na mateřské dovolené (nástup září 2002) k výuce anglického jazyka. Metodické a odborné vedení se uskutečňovalo u začínající kvalifikované vyučující v loňském školním roce. Vedení odborně nezpůsobilých učitelek se realizuje prostřednictvím vyžádané pomoci, nepravidelnými konzultacemi a poznatky z hospitační činnosti ředitelky. Každá vyučující má přidělenou výchovně vzdělávací oblast, za jejíž organizaci a kvalitu nese odpovědnost (např. výchovné poradenství, jazykové vzdělávání, inovace a oborové činnosti apod.). Ve sborovně školy jsou přehledně rozmístěny odborné a metodické publikace (asi 300 knih) a časopisy (Komenský, Informatorium, Školství, Učitelství, Rodina a škola, Moderní vyučování). Pro přímou práci ve třídách a školní družině se rovněž odebírají – Média Pusík, Sluníčko, Mateřídouška a ABC. Vyučující mají k dispozici katalog námětů pro tvořivé vyučování na 1. stupni ZŠ „Rabík“. Ředitelka motivuje pracovníky systémem morálního oceňování (např. poděkováním na poradách) a finanční stimulací, která zahrnuje zdůvodněné rozdělování nadtarifních složek platu. Kritéria pro přidělení osobního ohodnocení jsou zveřejněna. Počet a struktura jednotlivých kritérií odráží přijaté cíle a úkoly. Neméně důležitou podnětující složkou je vlastní, příkladná iniciativa ředitelky (účasť na sebevzdělávacích kurzech), její pracovitost, pečlivost a důslednost. Systém pravidelného hodnocení zahrnuje zejména písemné zdůvodnění přiznání osobního platu. Kvalitativně odlišný způsob sebereflexe práce učitelů není doposud vytvořen. Podmínky k udělení mimořádných odměn nemají stálou písemnou podobu, zdůvodnění již přidělených odpovídá jednorázovým mimořádným aktivitám. Pravidelné sebehodnocení školy probíhá prostřednictvím pedagogických rad, se zobecněním poznatků jednotlivých třídních učitelů. V tomto ohledu rozhodující podíl náleží závěrečné pedagogické radě v měsíci červnu. Dílčí informace k sebehodnocení vycházejí rovněž ve výroční zprávě o činnosti školy.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly se řídí plánem kontrolní a hospitační činnosti, který pokrývá komplexně všechny složky školy. Ředitelka využívá ověřovací prověrky ke sledování úrovně zvládnutí základního učiva v jazyce českém a matematice. Výsledky vzdělávání jsou vyhodnocovány v metodickém sdružení pedagogických pracovníků a slouží ke stanovení úkolů pro následující období. Realizace srovnávacích prověrek se spádovou školou je doposud v přípravné fázi. Sledování průběhu výuky se řídí plánem hospitační činnosti, který pro letošní rok plánuje 15 celohodinových hospitací (v říjnu se již uskutečnily tři). V loňském školním roce proběhlo 10 hospitací, včetně sledování práce školní družiny a nápravy vývojových poruch

učení. Závěry jsou s jednotlivými pedagogy prokazatelně projednávány, obecné poznatky jsou přenášeny na jednání metodického sdružení. Dosud není funkčně rozvinut zpětnovazební systém. Realizovaný plán kontrolní činnosti zahrnuje rozhodující oblasti práce ředitelky (sledování úrovně pedagogické a třídní dokumentace, bezpečnostní a požární prevence, materiálního a technického stavu majetku, nákupu a evidence učebních pomůcek apod.). Žáci se účastní vědomostních i sportovních soutěží (např. matematická soutěž Klokánek, O Skrbílkův dukát). V poslední době získali výrazné umístění účastí ve finále Mc Donald's Cup v malé kopané.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Kvalita a účelnost plánování, úroveň a rozsah organizování jsou hodnoceny jako vynikající. Systém a efektivnost vedení a motivování pracovníků, spolu s účinností kontrolních mechanismů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Celkově jsou podmínky vzdělávání hodnoceny jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních a školských zařízení s účinností od 1. listopadu 1997, čj. 837/97,
- Zakládací listina Základní školy Tichá, okres Nový Jičín, ze dne 20. prosince 1998,
- třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků 1. – 5. ročníku navštěvujících školu ve školním roce 2001/2002,
- podkladová inspekční dokumentace pro základní školy,
- učební plán školy, tematické plány sledovaných předmětů zpracované pro školní rok 2001/2002,
- další dokumentace stanovující organizaci výchovně vzdělávací činnosti,
- pedagogická dokumentace zdravotně postižených žáků,
- rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky (včetně potřebných podkladů),
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2000/2001,
- personální dokumentace pedagogických pracovníků školy, včetně dokladů o nejvyšším dosaženém vzdělání.

ZÁVĚR

Pozitiva:

- výrazný podíl zřizovatele při údržbě a rekonstrukcích budovy, technického a materiálního vybavení školy
- velmi kvalitní vybavení didaktickou technikou a učebními pomůckami
- obsahově promyšlený a plně funkční způsob řízení školy.

Negativa:

- nedostatečné zařazování aktivizujících forem a metod práce, podporujících spoluúčast žáka v procesu učení.

Základní škola v Tiché naplňuje podmínky a požadavky zvoleného výchovně vzdělávacího programu. Vzdělávání probíhá ve velmi dobrých podmínkách, efektivita vykazuje rezervy v převažujícím klasickém pojetí výuky. Celkově je hodnocen průběh vzdělávání jako velmi dobrý.

Systém řízení vytváří výrazné předpoklady pro kvalitativně pozitivní vývoj úrovně výchovně vzdělávací činnosti. Podmínky vzdělávání jsou hodnoceny jako vynikající.

Při srovnání se zjištěními ČŠI provedenými při poslední inspekci a zaznamenanými v inspekční zprávě čj.:144-110/98-011128 ze dne 19. května 1998 lze potvrdit udržení vysokého standardu mimoškolních aktivit a nabídky zájmových činností dětí. V současnosti jsou rozšířené o možnost práce s výpočetní technikou a již realizovanou nabídkou výuky anglického jazyka.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Pavel Tisovský	Pavel Tisovský
Členové týmu	Mgr. Věra Dufková	Věra Dufková

V Novém Jičíně dne 12. listopadu 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. listopadu 2001

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Mgr. Ilona Hrdá, ředitelka školy

Ilona Hrdá
podpis

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy- Krajský úřad Moravskoslezského kraje, 28. října 117, Ostrava 2	2001-11-30	144 217/01-5135
Zřizovatel Obec Tichá, Obecní úřad Tichá 1	2001-11-30	144 216/01-5135
Rada školy	-----	-----

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány